

MODUŁ 4. WALIDACJA I OCENA

Autor:

Evie Kouroumichaki

Instytucja:

Stimmuli for Social Change

Zawartość merytoryczna

1. Cele
2. Słowniczek - Tło teoretyczne
3. Materiały dydaktyczne
4. Dodatkowe materiały i zasoby
5. Studium przypadku
6. Literatura

CELE

Moduł szkoleniowy

Cele

Cele niniejszego modułu są następujące:

- Poszerzenie wiedzy nauczycieli na temat walidacji i metodologii oceniania.
- Zwiększenie zaufania nauczycieli do stosowania innowacyjnych technik oceny zamiast egzaminów lub quizów.
- Przygotowanie nauczycieli z konkretnymi przykładami, którzy zamierzają zastosować program nauczania EduNUT w swoich klasach.

Moduł szkoleniowy

Metody nauczania: samodzielne czytanie, studium przypadku

Czas trwania: 1,5 godziny

SŁOWNIK

Główne elementy oceny i ewaluacji

Ocena uczenia się: Ocena uczenia się jest istotną częścią pomiaru osiągnięć edukacyjnych, oceny krajowych systemów edukacyjnych i monitorowania postępów w nauce.

Ocena formatywna: Proces oceny, który ma miejsce **podczas** opracowywania programu, mający na celu dostarczenie informacji, które pomogą nauczycielowi ulepszyć jego strategię nauczania.

Ocena podsumowująca: Rodzaj ewaluacji, która ma miejsce **pod koniec realizacji programu**, gdzie nauczyciel ocenia wyniki.

Główne elementy oceny i ewaluacji w eduNUT

Ocena samooceny: Samoocena uczniów obejmuje uczniów opisujących i oceniających procesy i produkty swojej nauki. Uczniowie oceniają wykonaną przez siebie pracę i zastanawiają się nad procesami, działaniami i aktywnościami.

Rubryki: Rubryka to rodzaj narzędzia służącego do oceny określonych elementów i oczekiwań związanych z nauką, zarówno w przypadku pojedynczego zadania, jak i modułu.

Ocena kompetencji: Ocena oparta na kompetencjach, często określana jako CBA, to podejście stosowane do pomiaru umiejętności, wiedzy i zdolności poszczególnych osób związanych z określoną rolą lub celem uczenia się. Ten rodzaj oceny koncentruje się na rzeczywistej wydajności danej osoby, a nie tylko na wiedzy teoretycznej.

Co-funded by
the European Union

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Walidacja i ocena edukacyjna

Ocena procesu uczenia się i jego wyników

Walidacja

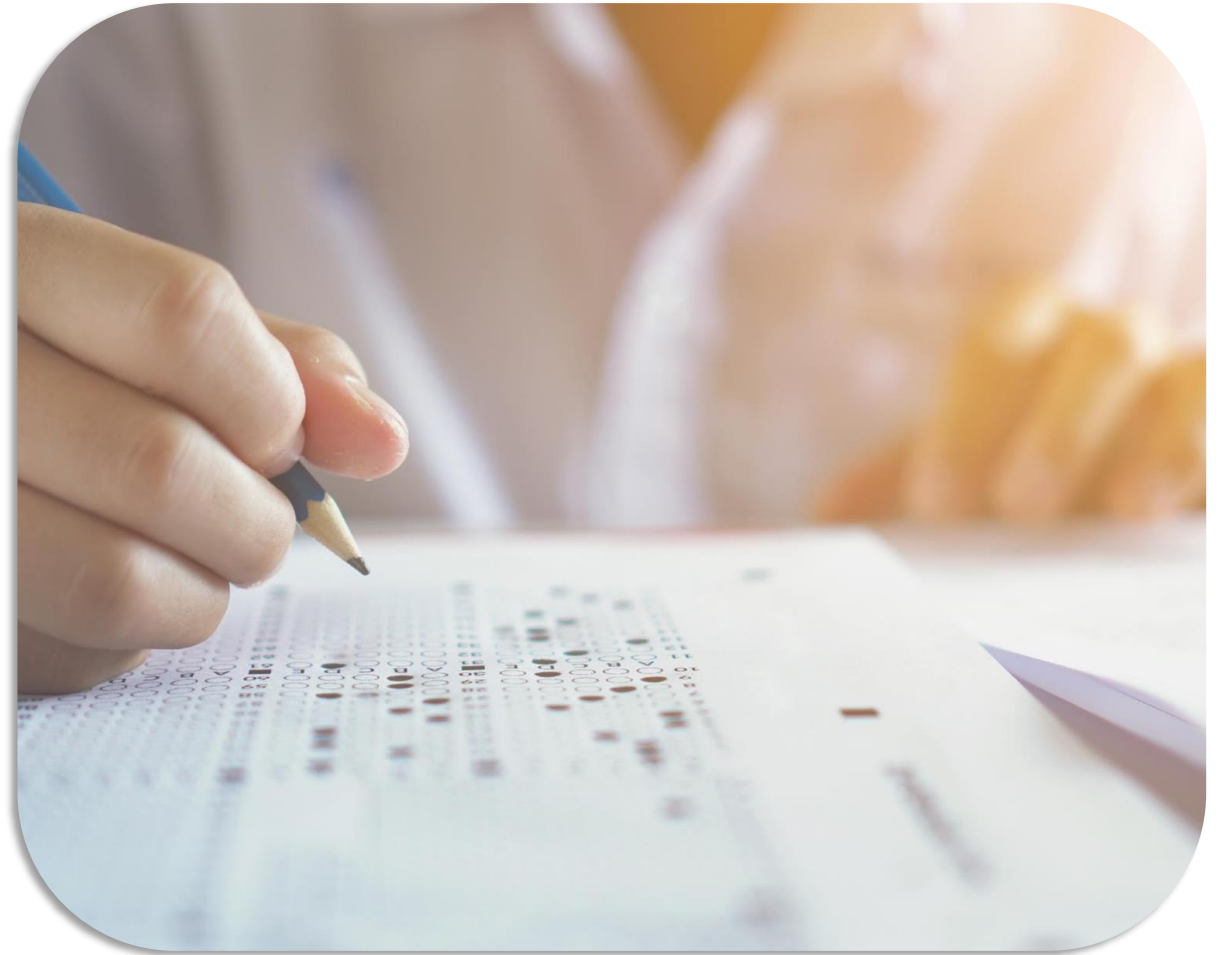
DLACZEGO

Metody walidacji stosowane przez nauczyciela dostarczają informacji przede wszystkim jemu samemu i uczniom, a następnie administratorom, kolegom i rodzicom na temat sposobów rozumienia i mierzenia procesu uczenia się.

JAK

Istnieje kilka opcji, które nauczyciele mogą wybrać, aby zrozumieć postępy uczniów w nauce.

Dwie najistotniejsze metody to **ocena kształtująca i podsumowująca**.

Znaczenie oceny

Najcenniejszym celem oceny w edukacji jest postęp w nauczaniu.

Postęp w nauczaniu wymaga oceny zarówno uczniów, jak i nauczycieli.

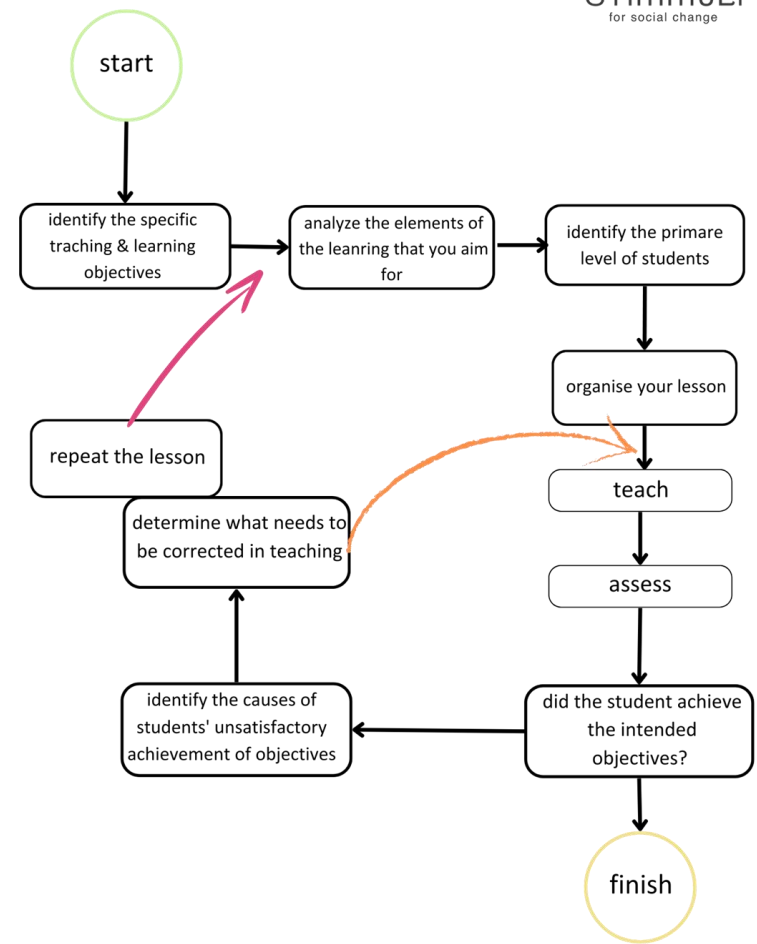

Ocena studenta ma na celu zidentyfikowanie jego aktualnego poziomu nauki, czynników wpływających na jego postępy, a także potencjału i umiejętności, które mogą zostać specjalnie rozwinięte.

Proces oceny

Schematyczne przedstawienie procesu oceny.

source: Anderson, R. & Faust, G.

Kategoryzacja oceny edukacyjnej

Istnieje wiele rodzajów oceny edukacyjnej, z których najbardziej powszechne oparte są na **procesie uczenia się**:

- Ocena wstępna
- **Ocena kształtująca**
- **Ocena diagnostyczna**
- Ocena podsumowująca

Istnieje wiele rodzajów oceny edukacyjnej, z których najbardziej powszechne oparte są na **ocenianej grupie** to:

- Ocena nauczycieli
- Ocena uczniów

Istnieje wiele rodzajów oceny edukacyjnej, z których najbardziej powszechne oparte są na **efektach uczenia się**:

- Poziomy zdobytej wiedzy
- Zdobyte **kompetencje**

1/ Kategoryzacja na podstawie procesu

Ocena formatywna (kształtująca)

- Jest oceną **uczenia się**.
- Pomaga nauczycielowi i uczniowi zrozumieć, **co już wiedzą i jak się uczą**.
- Ocenia postępy uczniów w klasie.
- Może mieć następujący format: quizy, gry, projekty, prezentacje, dyskusje.

Ocena podsumowująca

- Jest oceną **procesu uczenia się**.
- Pomaga nauczycielowi i uczniowi zrozumieć, **czego się nauczyli**.
- Ocenia wyniki uczenia się ucznia na koniec programu.
- Może mieć następujący format: egzaminy końcowe, raporty, referaty, projekty na koniec zajęć, otwarte dyskusje.

2/ Kategoryzacja na podstawie grupy oceniającej

Ocena nauczycieli

- Gdy grupą oceniającą proces uczenia się są nauczyciele.
- Ten rodzaj oceny jest głównie powiązany z bardziej tradycyjnymi stylami uczenia się.

Ocena uczniów

- Gdy grupą oceniającą proces uczenia się są sami uczniowie.
- Ten rodzaj oceny jest głównie powiązany z uczeniem się opartym na uczniach i metodologią uczenia się transformacyjnego.

Wskaźnikowy

Samooocena // Współocena // Ocena grupowa

Samooceena uczenia

Samooceena odnosi się głównie do metody oceny i procesu pedagogicznego, w którym uczący się 1) **aktywnie uczestniczy w procesie uczenia się**, 2) **próbują nadać sens** i 3) **ocenia wyniki swojego procesu uczenia się**.

Ocena koleżeńska i współocena

Ocena koleżeńska odnosi się do metody oceny, w której grupa osób (co najmniej 2) ocenia się nawzajem. Ocena koleżeńska pomaga uczniom być odpowiedzialnymi i uzyskać wgląd w kryteria określające postępy w nauce.

Współocena lub ocena oparta na współpracy to metoda oceny, w której uczestniczą zarówno uczniowie, jak i nauczyciele. Nie jest konieczne, aby uczeń oceniał sam siebie, ale ważne jest, aby uczestniczył w procesie, dochodząc do wspólnego zrozumienia z nauczycielem.

3/ Kategoryzacja na podstawie wyników oceny

Ocena wiedzy

Ocenia wiedzę, która jest mierzona w odniesieniu do standardowej bazy wiedzy.

Ocena kompetencji

Ocenia, na ile dana osoba jest kompetentna w stosowaniu tej wiedzy i umiejętności.

Ocena kompetencji

Kompetencje to „specyficzne dla kontekstu dyspozycje poznawcze”, które różnią się od konstruktów takich jak „inteligencja” czy „rozwój umysłowy”.

Kompetencje odnoszą się do zdolności danej osoby do radzenia sobie z zestawem konkretnych wyzwań w określonych sytuacjach w określonych domenach, gdzie inteligencja odnosi się do zestawu umiejętności i/lub zdolności umysłowych oraz postaw, które można wykorzystać do rozwiązywania i radzenia sobie z wyzwaniami.

Według OECD definicja kompetencji jest zgodna ze sposobem, w jaki termin „kompetencje” jest używany w międzynarodowych badaniach oceniających na dużą skalę, takich jak PISA lub PIRLS.

Ocena kompetencji

Umiejętności są „specyficznymi dla kontekstu dyspozycjami poznawczymi”, które różnią się od konstruktów takich jak „inteligencja” czy „rozwój intelektualny”.

Umiejętności odnoszą się do zdolności jednostki do sprostania określonym wyzwaniom w określonych sytuacjach w określonych dziedzinach, podczas gdy inteligencja odnosi się do zestawu umiejętności i / lub zdolności umysłowych i postaw, które można wykorzystać do rozwiązania i sprostania wyzwaniom.

Według OECD definicja kompetencji jest zgodna ze sposobem, w jaki termin „kompetencje” jest używany w międzynarodowych badaniach oceniających na dużą skalę, takich jak PISA lub PIRLS.

Narzędzia oceny

Narzędzia i metody stosowane w metodzie oceny kompetencji

Narzędzia oceny

Tradycyjne
narzędzia
oceny

Alternatywne
narzędzia
oceny

Narzędzia oceny - Narzędzia tradycyjne

Test otwarty
Test prawda-fałsz
Test wielokrotnego
wyboru
Test dopasowywania
Egzamin ustny

Narzędzia oceny - narzędzia alternatywne

Zadanie praktyczne

Praca projektowa (uczenie się oparte na projektach)

Strukturalna siatka – Rubryka

Portfolio

Ewaluacja rówieśnicza i formularz współoceny

Formularz samooceny

Mapy koncepcyjne

Wywiad

Skala postaw

Siatki strukturalne - Rubryki

Rubryki mogą służyć zarówno celom edukacyjnym, jak i ewaluacyjnym. Po zintegrowaniu z kształtującą, skoncentrowaną na uczniu strategią oceny, rubryki mogą pomóc uczniom w budowaniu zrozumienia i umiejętności/kompetencji, jednocześnie umożliwiając im dokładną ocenę jakości ich własnej pracy.

Rubryki oceny kompetencji

Kompetencje to ogólne stwierdzenia, które opisują zestaw pożądanej wiedzy, umiejętności i postaw uczniów lub jedną konkretną umiejętność, gdy uczniowie kończą proces uczenia się.

**Pomysły przedstawione tutaj mają zastosowanie dla każdego, kto chce lub używa rubryk w klasie, niezależnie od dyscypliny lub poziomu klasy.*

Rubryki - Projektowanie skutecznych rubryk

Określenie cech i atrybutów, które chcesz zaobserwować w wynikach uczniów.

Określ cele nauczania w sposób opisowy.

Zdecyduj o skali siatki, istnieją bardziej złożone siatki z 5 skalami metrycznymi, ale także minimalne projekty z 4 lub nawet 3 skalami klasyfikacji.

Rubryki - Projektowanie skutecznych rubryk

Wyobrażanie sobie zrównoważonych przyszłości (poziom edukacji podstawowej)

Wskaźniki	Charakterystyki				
	1	2	3	4	5
Futures literacy: Wyobrażanie sobie alternatywnych zrównoważonych przyszłości poprzez tworzenie i rozwijanie różnych scenariuszy oraz identyfikowanie kroków potrzebnych do osiągnięcia preferowanej zrównoważonej przyszłości	Nie wydaje się świadomy znaczenia wyobrażenia sobie przyszłych scenariuszy dla zrównoważonego rozwoju.	Wydaje się świadomy, że myślenie o zrównoważonej przyszłości jest ważne, ale nie wyobraża sobie alternatywnych scenariuszy.	Potrafi dyskutować o alternatywnych przyszłościach, identyfikując preferowaną.	Wie, że efekty działań ludzi odgrywają kluczową rolę w myśleniu o alternatywnej i preferowanej zrównoważonej przyszłości.	Przejmuje się wpływem własnych działań na przyszłość; potrafi określić działania i inicjatywy, które mogą prowadzić do preferowanej przyszłości.
Dostosowywanie się: Zarządzanie zmianami i wyzwaniem w złożonych sytuacjach związanych ze zrównoważonym rozwojem oraz podejmowanie decyzji odnoszących się do przyszłości w obliczu niepewności, dwuznaczności i ryzyka.	Nie jest świadomy lub nie przejmuje się znaczeniem dostosowywania osobistych zachowań do zrównoważonej przyszłości.	Zna ryzyko związane z przekształceniami środowisk naturalnych przez ludzi, ale wykazuje ograniczoną zdolność do adaptacji działań osobistych na rzecz promowania zrównoważonych przyszłości.	Potrafi reflektować nad tym, jak zrównoważone zachowania i praktyki mają znaczenie, i uznaje, że istnieją lokalne i globalne implikacje nieodpowiedzialnych praktyk.	Potrafi zidentyfikować różne style życia i wzorce konsumpcji, które wymagają mniejszych zasobów naturalnych; wie, które aspekty stylu życia mają większy wpływ na zrównoważony rozwój i wymagają dostosowania.	Potrafi zidentyfikować konkretne obszary własnego życia, które można dostosować do bardziej zrównoważonego rozwoju; jest gotowy na dostosowanie się do zrównoważonych opcji, nawet jeśli kolidują one z osobistymi interesami.
Myślenie eksploracyjne: Przyjmowanie relacyjnego sposobu myślenia poprzez eksplorację i łączenie różnych dyscyplin, z wykorzystaniem kreatywności i eksperymentowania z nowymi pomysłami lub metodami.	Nie wydaje się świadomy, że problemy zrównoważonego rozwoju mogą obejmować różne dyscypliny.	Wydaje się świadomy, że problemy zrównoważonego rozwoju mogą być powiązane z kilkoma dyscyplinami.	Wie, że problemy zrównoważonego rozwoju są interdyscyplinarne i można je rozwiązać tylko przez nowe pomysły i sposoby myślenia.	Wykazuje zainteresowanie refleksją nad problemami zrównoważonego rozwoju, łącząc różne perspektywy, aby osiągnąć nowe pomysły.	Eksploruje związki między różnymi dyscyplinami, aby stworzyć nowe pomysły i rozwiązania przy omawianiu zrównoważonego rozwoju; jest gotowy na nietypowe wybory w celu promowania zrównoważonej przyszłości.

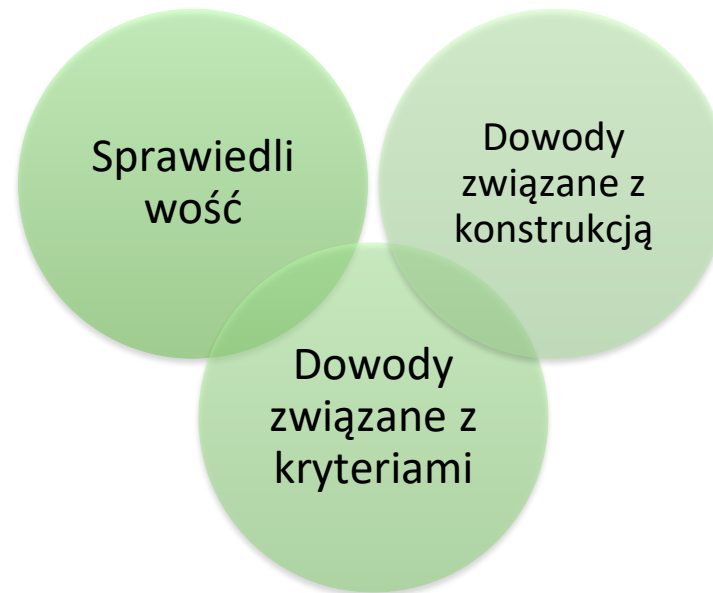
Rubryka systemów żywnościowych

Punkty	Umiejętności badawcze	Wyobrażenia	Planowanie
3	Zadaje istotne i zaawansowane pytania	Konsekwentnie generuje wysoce kreatywne i istotne pomysły	Opracowuje szczegółowy plan realizacji projektu
2	Zadaje kilka istotnych i sensownych pytań	Generuje kilka kreatywnych pomysłów związanych z projektem	Wykazuje pewne zrozumienie planowania w projekcie
1	Ma trudności z formułowaniem jasnych i związanych pytań	Ma trudności z generowaniem kreatywnych pomysłów związanych z projektem	Nie określa jasno niezbędnych kroków lub zasobów 40

Rubryki - Projektowanie skutecznych rubryk

3 kategorie są powszechnie badane w celu wsparcia ważności i powinny być brane pod uwagę przy opracowywaniu rubryk punktacji:

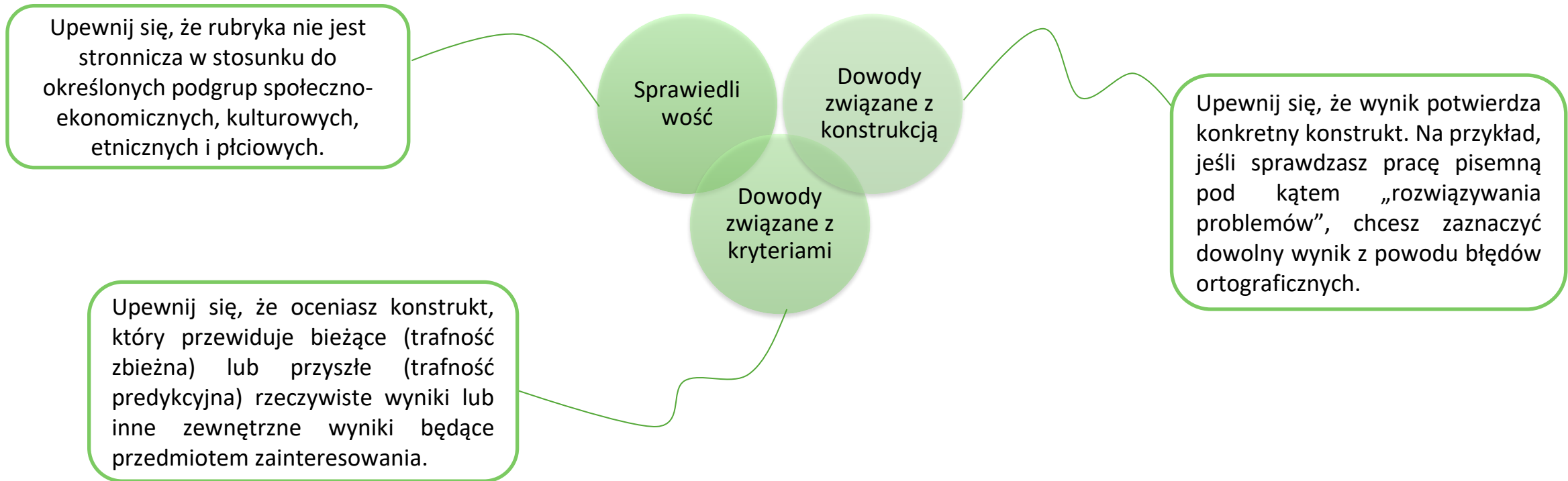

**Kategorie te są wykorzystywane do walidacji narzędzi oceny w ogóle, nie tylko do rubryk.*

*** Kategorie te są aktualizowane w czasie.*

Rubrics – Designing effective rubrics

Rubryki - ranking wyników

Aby obliczyć i ocenić wzrost nauki uczniów, analizujemy każde z kryteriów wyników i przypisujemy ocenę/komentarz jako: niewystarczający, wystarczający, dobry lub doskonały.

Aby obliczyć ocenę końcową w skali 10, sumujemy wszystkie oceny, podwajamy ocenę za prezentację, a następnie dzielimy wynik przez 10. Zaokrąglamy do pełnych lub połówek.

Jeśli uczysz w klasach, w których możesz używać różnych systemów oceniania, które wykorzystują na przykład pojęcia takie jak „niewystarczający”, „wystarczający”, „dobry” i „doskonały”, możesz użyć następujących standardów:

- Między 5 a 6: niewystarczający
- Między 6 a 7: wystarczający
- Między 7 a 9: dobry
- Między 9 a 10: doskonały

Ocena kompetencji w projekcie EduNUT

Projekt **eduNUT** ma na celu zachęcenie uczniów do nabrania pewności siebie oraz zdobycia umiejętności, postaw i wiedzy na temat zrównoważonych systemów żywnościowych i żywieniowych, aby stopniowo zmieniać ich osobiste wzorce konsumpcji i inspirować innych do robienia tego samego.

Edukacja oparta na kompetencjach pomaga uczniom rozwijać takie ekologiczne umiejętności oparte na wiedzy i postawach, które mogą pomóc w promowaniu odpowiedzialnych działań i stymulować chęć podejmowania lub żądania działań na poziomie lokalnym, krajowym i globalnym.

Aby to osiągnąć, **program nauczania eduNUT** został zaprojektowany w oparciu o europejskie ramy oceny kompetencji ekologicznych „**GreenComp**”. Komisja Europejska opracowała je w odniesieniu do kompetencji w zakresie zrównoważonego rozwoju na poziomie UE, aby zapewnić wspólną podstawę dla uczniów i wskazówki dla nauczycieli, dostarczając uzgodnioną definicję tego, co pociąga za sobą zrównoważony rozwój jako kompetencja.

GreenComp może wspierać systemy edukacji i szkoleń w kształtowaniu systemowych i krytycznych myślicieli, którzy dbają o teraźniejszość i przyszłość naszej planety. Wszystkie 12 kompetencji zawartych w ramach ma zastosowanie do wszystkich uczniów. Spośród tych 12, zdecydowaliśmy się pracować z następującymi trzema: **1. Uwzględnianie złożoności w zrównoważonym rozwoju, 2. Wyobrażanie sobie zrównoważonej przyszłości i 3. Działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju.**

Ocena kompetencji w projekcie EduNUT

Obraz: wizualna prezentacja kompetencji w zakresie zrównoważonego rozwoju/źródło: JRC, 2022

DODATKOWE MATERIAŁY I ŹRÓDŁA INFORMACJI

Ramy kompetencji UE

GreenComp: Europejskie ramy kompetencji w zakresie zrównoważonego rozwoju

LifeComp: Europejskie ramy kluczowych kompetencji osobistych, społecznych i umiejętności uczenia się

DigComp 2.2: Ramy kompetencji cyfrowych dla obywateli - z nowymi przykładami wiedzy, umiejętności i postaw

Narzędzia i zasoby do siatki oceny

Narzędzia AI: Wprowadź w czacie nazwy kompetencji, moduł, wiek uczniów, skalę i system metryczny.

Excel / Google Sheets: Dla entuzjastów arkuszy kalkulacyjnych te narzędzia dają dużą elastyczność w projektowaniu siatek.

ChallengeMe: Platforma oferująca intuicyjny interfejs do tworzenia, zarządzania i oceny działań opartych na współpracy.

iRubric: Platforma, która może pomóc Twojej organizacji rozwijać kulturę oceniania opartego na wynikach oraz zarządzać danymi.

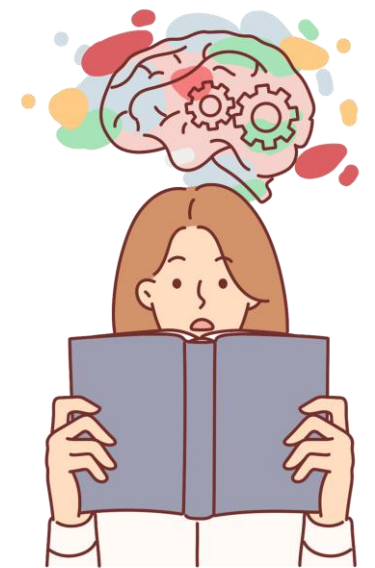
STUDIUM PRZYPADKU

Studium przypadku – projektowanie rubryki oceny

Jesteś nauczycielem 13-letnich uczniów i masz za zadanie wdrożyć projekt pod tytułem „od pola do stołu”, który trwa łącznie 4 tygodnie. Program edukacyjny został opracowany w taki sposób, aby promować uczenie się przez uczniów o zrównoważonym rolnictwie i żywieniu. Obiecuje rozwijać 4 umiejętności uczniów (wiedzę na temat ekologicznego rolnictwa, współpracy, aktywnej postawy obywatelskiej i znajomości przyszłości). Teraz daj z siebie wszystko i spróbuj zaprojektować rubrykę, która może ocenić co najmniej 1 z tych kompetencji.

Studium przypadku - projektowanie rubryki oceny

✓ **Pobierz arkusz Excel i pracuj lokalnie.**

[↓ Kliknij: EduNUT WP3 module 4 rubric template](#)

Competence/grading level	beginning	emerging	developing	demonstrating
EXAMPLE: critical thinking	<i>The student rarely thinks about whether the resources they use are credible. They are happy with what they already know and do not bother to find out more.</i>	<i>The students usually explain their opinion and give at least one reason for it. If someone encourages the, they try to learn more about ideas and concepts that are new to them.</i>	<i>They can explain their opinion and give some reasons for it. They try to learn more about ideas and concepts that are new to them.</i>	<i>The students use different strategies and good thinking to decide if resources are credible. They can clearly explain their opinion on a topic or writing and give good reasons for it.</i>
knowledge of ecological farming	<small>describe here the objective with one or two sentences</small>			
collaboration				
active citizenship				
futures literacy				

LITERATURA

Bianchi, G., Pisiotis, U. and Cabrera Giraldez, M. (2022). GreenComp The European sustainability competence framework, Punie, Y. and Bacigalupo, M. editor(s), EUR 30955 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2022, ISBN 978-92-76-46485-3, doi:10.2760/13286, JRC128040.

Cox, J., B. Foster and D. Bamat (2019). A review of instruments for measuring social and emotional learning skills among secondary school students, U.S. Department of Education, Institute of Education Sciences, National Center for Education Evaluation and Regional Assistance, Regional Educational Laboratory Northeast & islands.

Çalışkan, H., & Kaşıkçı, Y. (2010). The application of traditional and alternative assessment and evaluation tools by teachers in social studies. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2(2), 4152-4156.

Bianchi, G., Pisiotis, U., Cabre- ra Giraldez, M. (2022). GreenComp – The European sustainability competence framework. Bacigalupo, M., Punie, Y. (editors), EUR 30955 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg; ISBN 978-92-76-46485-3, doi:10.2760/13286, JRC128040.

Linzarini, A. and D. Catarino da Silva (2024). Innovative tools for the direct assessment of social and emotional skills, *OECD Education Working Papers*, No. 316, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/eed9bb04-en>

Van den Bergh, V., et. al. (2006). NEW ASSESSMENT MODES WITHIN PROJECT-BASED EDUCATION – THE STAKEHOLDERS. *Studies in Educational Evaluation* 32 (2006) 345–368